

Domácí úkoly ke cvičení č. 9

1. V každém z následujících případů této úlohy nejprve ověřte, že zobrazení $\varphi : \mathbb{R}_2[x] \rightarrow \mathbb{R}_2[x]$ definované uvedeným předpisem je skutečně korektně definovaným lineárním operátorem na vektorovém prostoru $\mathbb{R}_2[x]$ všech polynomů jedné proměnné x s reálnými koeficienty stupně nejvýše 2. Poté najděte matici $A = (\varphi)_{\zeta, \zeta}$ tohoto lineárního operátoru φ ve standardní bázi $\zeta = (1, x, x^2)$ vektorového prostoru $\mathbb{R}_2[x]$. Najděte všechna vlastní čísla matice A , a to i když ji uvažujete jako matici nad tělesem všech komplexních čísel. Přesvědčte se, že ve všech případech v této úloze všechna vlastní čísla matice A , to jest všechna vlastní čísla lineárního operátoru φ jsou reálná. Konečně najděte invariantní podprostory vlastních vektorů lineárního operátoru φ příslušné všem vlastním číslům matice A . Porovnejte algebraické a geometrické násobnosti těchto vlastních čísel v jednotlivých případech této úlohy.
- (a) Zobrazení $\varphi : \mathbb{R}_2[x] \rightarrow \mathbb{R}_2[x]$ je pro všechny polynomy $f(x) \in \mathbb{R}_2[x]$ definováno předpisem
- $$\begin{aligned}\varphi(f(x)) = & (1 + 2x + 2x^2) \cdot f(x) + (1 - 2x^3) \cdot f'(x) \\ & - (x^3 - x^4) \cdot f''(x).\end{aligned}$$
- (b) Zobrazení $\varphi : \mathbb{R}_2[x] \rightarrow \mathbb{R}_2[x]$ je pro všechny polynomy $f(x) \in \mathbb{R}_2[x]$ definováno předpisem
- $$\begin{aligned}\varphi(f(x)) = & 4 \cdot (1 + x + 2x^2) \cdot f(x) + (1 - 8x^3) \cdot f'(x) \\ & - (1 + 3x + 5x^2 + 2x^3 - 4x^4) \cdot f''(x).\end{aligned}$$
- (c) Zobrazení $\varphi : \mathbb{R}_2[x] \rightarrow \mathbb{R}_2[x]$ je pro všechny polynomy $f(x) \in \mathbb{R}_2[x]$ definováno předpisem
- $$\begin{aligned}\varphi(f(x)) = & 2 \cdot (1 + x - x^2) \cdot f(x) + 2 \cdot (1 + x^3) \cdot f'(x) \\ & - (x^3 + x^4) \cdot f''(x).\end{aligned}$$

2. V obou následujících případech této úlohy nejprve ověřte, že zobrazení $\varphi : \mathbb{R}_2[x] \rightarrow \mathbb{R}_2[x]$ definované uvedeným předpisem je skutečně korektně definovaným lineárním operátorem na vektorovém prostoru $\mathbb{R}_2[x]$ všech polynomů jedné proměnné x s reálnými koeficienty stupně nejvýše 2. Poté najděte matici $A = (\varphi)_{\zeta, \zeta}$ tohoto lineárního operátoru φ ve standardní bázi $\zeta = (1, x, x^2)$ vektorového prostoru $\mathbb{R}_2[x]$. Najděte všechna vlastní čísla matice A , a to i když ji uvažujete jako matice nad tělesem všech komplexních čísel. Přesvědčte se, že v obou případech v této úloze mezi vlastními čísly matice A , to jest mezi vlastními čísly lineárního operátoru φ vystupuje jedno reálné číslo a dále jedna dvojice navzájem komplexně sdružených čísel. Nakonec najděte jednorozměrný invariantní podprostor vlastních vektorů lineárního operátoru φ příslušný ke zmíněnému reálnému vlastnímu číslu matice A a také dvourozměrný invariantní podprostor lineárního operátoru φ ve vektorovém prostoru $\mathbb{R}_2[x]$ odpovídající zmíněné dvojici vzájemně komplexně sdružených vlastních čísel matice A .

(a) Zobrazení $\varphi : \mathbb{R}_2[x] \rightarrow \mathbb{R}_2[x]$ je pro všechny polynomy $f(x) \in \mathbb{R}_2[x]$ definováno předpisem

$$\begin{aligned}\varphi(f(x)) &= (1 + 2x - 2x^2) \cdot f(x) + (1 + 2x^3) \cdot f'(x) \\ &\quad + (2 - x^3 - x^4) \cdot f''(x).\end{aligned}$$

(b) Zobrazení $\varphi : \mathbb{R}_2[x] \rightarrow \mathbb{R}_2[x]$ je pro všechny polynomy $f(x) \in \mathbb{R}_2[x]$ definováno předpisem

$$\begin{aligned}\varphi(f(x)) &= (1 + 2x^2) \cdot f(x) + (1 + x - 2x^3) \cdot f'(x) \\ &\quad - (1 - x^4) \cdot f''(x).\end{aligned}$$